

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ο Θαυματουργός

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/167/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 27/11/2010 6:58:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 22/02/2025 17:38:56

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 14 Νοεμβρίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: 27/11/2010 6:58:00 μμ

Βιογραφία

Φωτός λαμπρόν κήρυκα νυν όντως μέγαν,
Πηγή φάους άδυτον άγει προς φέγγος.

Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς ήταν δεινός θεολόγος και διαπρεπέστατος ρήτορας και φιλόσοφος. Δεν γνωρίζουμε το χρόνο και τον τόπο της γέννησής του. (Ο Σ. Ευστρατιάδης όμως, στο αγιολόγιο του, αναφέρει ότι ο Άγιος Γρηγόριος γεννήθηκε το 1296 μ.Χ. στην Κωνσταντινούπολη, από τον Κωνσταντίνο τον Συγκλητικό και την ευσεβέστατη Καλλονή). Ξέρουμε όμως, ότι κατά το πρώτο μισό του 14ου αιώνα μ.Χ. ήταν στην αυτοκρατορική αυλή της Κωνσταντινούπολης, απ' όπου και αποσύρθηκε στο Άγιο Όρος χάρη ησυχότερης ζωής, και αφιερώθηκε στην ηθική του τελειοποίηση και σε διάφορες μελέτες.

Το 1335 μ.Χ. με τους δύο αποδεικτικούς λόγους του «Περί εκπορεύσεως του Αγίου Πνεύματος», ήλθε σε σύγκρουση με τον Βαρλαάμ τον Καλαβρό, ο οποίος δίδασκε πως ο άνθρωπος δεν μπορεί να γνωρίσει το Θεό, κι ακόμα περισσότερο δεν μπορεί να ενωθεί μαζί Του. Κατά τα λεγόμενα του Βαρλαάμ, ο Θεός είναι «κλειστός στον εαυτό του» και δεν μπορεί να ενωθεί με τους ανθρώπους. Επομένως, οι «ησυχαστές», οι μοναχοί δηλαδή εκείνοι που έλεγαν ότι μπορεί ο άνθρωπος, αν έχει καθαρή καρδιά και αν συγκεντρωθεί στην «καρδιακή προσευχή» (το «Κύριε Ιησού Χριστέ, Υιέ Θεού, ελέησόν με»), να ενωθεί με το Θεό και να φωτισθεί και να δει το Άκτιστο φως, ασχέτως της μόρφωσής του, δεν ήταν Ορθόδοξοι αλλά «μεσσαλιανιστές» και «ομφαλόψυχοι». Μετά από αυτές τις τοποθετήσεις του Βαρλαάμ, ο Παλαμάς εγκαταστάθηκε στη Θεσσαλονίκη από όπου και άρχισε τον αγώνα «υπέρ των Ιερώς ησυχάζόντων», δηλ. αυτών που ασκούσαν τον ησυχασμό, συγγράφοντας μάλιστα και τους ομώνυμους λόγους του. Το ζητούμενο της πάλης αυτής ήταν κυρίως το μεθεκτικόν ή αμέθεκτον της θείας ουσίας. Ο Γρηγόριος, σπλισμένος με μεγάλη πολυμάθεια και ισχυρή κριτική για θέματα αγίων Γραφών, διέκρινε μεταξύ θείας ουσίας αμεθέκτου και θείας ενεργείας μεθεκτής. Και αυτό το στήριξε σύμφωνα με το πνεύμα των Πατέρων και η Εκκλησία επικύρωσε την ερμηνεία του με τέσσερις Συνόδους. Στην τελευταία, που έγινε στην Κωνσταντινούπολη το 1351 μ.Χ., ήταν και ο ίδιος ο Παλαμάς. Αλλά ο Γρηγόριος έγραψε πολλά και διάφορα θεολογικά έργα, περίπου 60.

Αργότερα ο Πατριάρχης Ισίδωρος, τον εξέλεξε αρχικά επίσκοπο Θεσσαλονίκης. Λόγω όμως των τότε ζητημάτων, αποχώρησε πρόσκαιρα στη Λήμνο. Αλλά κατόπιν ανέλαβε τα καθήκοντα του. Πέθανε το 1360 μ.Χ. και τιμήθηκε αμέσως σαν Άγιος. Ο Πατριάρχης Φιλόθεος, έγραψε το 1376 μ.Χ. εγκωμιαστικό λόγο στο Γρηγόριο Παλαμά, μαζί και ακολουθία και όρισε την εκκλησιαστική μνήμη του στη Β' Κυριακή της Μ. Τεσσαρακοστής.

Το τίμιο σώμα του, μετά από την εκταφή, υπήρξε άφθαρτο, δηλαδή δέν σάπισε, αλλά ευωδίαζε και θαυματουργούσε. Στους λατίνους όμως, τους υποτελείς του Πάπα, ήταν χονδρό αγκάθι η ενθύμιση του Αγίου και μάλιστα ολόσωμου. Γι αυτό πολλές φορές τον συκοφαντούσαν λέγοντας, πως για τα αμαρτήματά του έμεινε «άλυωτος», δέν δέχθηκε από απέχθεια η γη να τον διαλύσει «στα εξ ων συνετέθη»! Τον 19ο αιώνα μ.Χ. ο ναός του Αγίου καταστράφηκε από φωτιά και το τίμιο σκηνωμά του κάρηκε αφήνοντας μόνον τα οστά ανέπαφα!

Τόσο γινάτι κράτησαν οι καθολικοί που όταν τυπώνονταν οι εκκλησιαστικές μας ακολουθίες στην Βενετία - κατά τους χρόνους της τουρκοκρατίας - ο Δόγης έδινε την άδειά του για την έκδοση, μόνον εφόσον δέν υπήρχε σχετική αναφορά στον Αγιο. Έτσι για αρκετά χρόνια που κυκλοφορούσαν τα έντυπα από την Βενετία, η γιορτή του είχε σχεδόν ξεχαστεί. Περί τα μέσα και τέλη του 20ου αιώνα, επανήλθε η μνήμη των ενδόξων αγώνων του και έλαβε την πρέπουσα θέση στον χώρο των Ορθόδοξων ναών.

Λειτουργικά κείμενα

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. δ'.

Ὁρθοδοξίας ὁ φωστήρ, Ἐκκλησίας τὸ στήριγμα καὶ διδάσκαλε, τῶν Μοναστῶν ἡ καλλονή, τῶν Θεολόγων ὑπέρμαχος ἀπροσμάχητος, Γρηγόριε θαυματουργέ, Θεσσαλονίκης τὸ καύχημα, κήρυξ τῆς χάριτος, ικέτευε διὰ παντός, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἄτερον Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Τὸ πολύφωνον στόμα τῆς θείας χάριτος, τῶν Ὁρθοδόξων δογμάτων τὸν ἀληθῆ θησαυρόν, ἀνυμνοῦμέν σε πιστῶς Πάτερ Γρηγόριε· τῆς Ἐκκλησίας γὰρ φωστήρ, ἀνεδείχθης φαινός, καὶ κλέος Θεσσαλονίκης· ἥτις ἐν σοὶ καυχωμένη, λαμπρῶς γεραίρει τοὺς ἀγῶνάς σου.

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τὸ τῆς σοφίας ἱερόν καὶ θεῖον ὄργανον Θεολογίας τὴν λαμπρὰν συμφώνως σάλπιγγα Ἄνυμνοῦμέν σε Γρηγόριε θεωρημον. Ἄλλ' ὡς νοῦς νοῖ τῷ πρώτῳ παριστάμενος, Πρὸς αὐτὸν τὸν νοῦν ἡμῶν Πάτερ ὁδήγησον, ἵνα κράζωμεν, χαῖρε κήρυξ τῆς χάριτος.

Ἄτερον Κοντάκιον

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Θεσσαλονίκη ἡ περίβλεπτος πόλις, τὴν σὴν ἀγίαν ἐορτάζουσα μνήμην, πρὸς εὐφροσύνην συγκαλεῖται ἅπαντας· ταύτης ποιμενάρχης γάρ, θεοφόρος ἐδείχθης, καὶ σοφὸς διδάσκαλος, Ἐκκλησίας ἀπάσης· χαριστηρίους ὅθεν σοὶ ὠδὰς, ἄδομεν πάντες, Γρηγόριε μέγιστε.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις Ἐκκλησίας λαμπρὸς φωστήρ, καὶ Θεσσαλονίκης, ποιμενάρχης θεοειδής· χαίροις τοῦ ἀκτίστου, φωτὸς ὄργανον θεῖον, καὶ θεολόγων στόμα, Πάτερ Γρηγόριε.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς
Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ο
Θαυματουργός

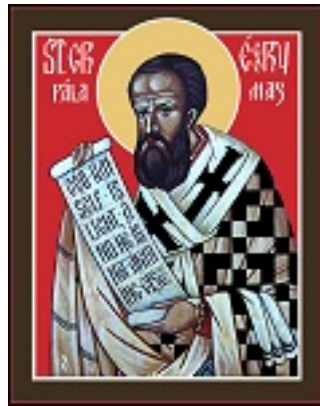
Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς
Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ο
Θαυματουργός - τέλη 16ου αι. μ.Χ. -
Μονή Διονυσίου, Άγιον Όρος

Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς
Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ο
Θαυματουργός

Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς
Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ο
Θαυματουργός

Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς
Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ο
Θαυματουργός

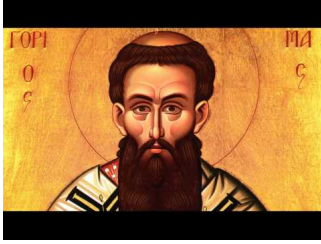

Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς
Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ο
Θαυματουργός

Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς
Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ο
Θαυματουργός

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικές συνδέσεις

1. [Β΄ Κυριακή των Νηστειών - Γρηγορίου του Παλαμά](#)
2. [Μνήμη Οικογένειας Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά](#)
3. [Όσιος Νικόδημος ο Βατοπεδινός](#)
4. [Άγιος Φιλόθεος ο Κόκκινος Πατριάρχης Κωνσταντινούπολης](#)
5. [Όσιος Νικόδημος της Τισμάνα](#)
6. [Σύναξη της Παναγίας Καλλίπετρας στην Βέροια](#)

Παραπομπές

1. [ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ - ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΟ INTERNET](#)
2. [Βικιπαίδεια](#)
3. www.synaxarion.gr
4. [Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτου Συναξαριστής των δώδεκα μηνών του ενιαυτού](#)
5. [Ιερά Μητρόπολη Βέροιας, Ναούσης και Καμpanίας](#)